

Setzè Congrès de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana
Llibre d'Actes (2001), pp. 127-134

DICCIONARI ENCICLOPÈDIC DE MEDICINA

Presentació de la segona edició

El dia 29 d'octubre de 2000 tingué lloc, en el Palau de la Generalitat de Catalunya, la presentació oficial de la segona edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, publicat per la Fundació Enciclopèdia Catalana. L'acte fou presidit per l'Honorable Sr. Eduard Rius, Conseller de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, que obrí la sessió donant la benvinguda als congressistes i altres amics presents en l'acte. En primer lloc cedí la paraula a Joaquim Ramis, president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears i coordinador, juntament amb Màrius Foz i Eduard Llauradó, d'aquesta segona edició.

PARLAMENT DE JOAQUIM RAMIS

Honorable Conseller de Sanitat i Seguretat Social, president de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, president del Setzè Congrès de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, amigues i amics,

El fet de l'aparició d'una nova edició del *Diccionari enciclopèdic de medicina* sempre ha de ser un motiu d'orgull i de satisfacció. És indicatiu que la nostra ciència i la nostra llengua continuen i avancen pel bon camí. Sense voler fer una història exhaustiva dels diccionaris de medicina a casa nostra, permeteu-me uns minuts per glossar la relació entre l'interès en el perfeccionament del llenguatge mèdic i els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana.

En les primeres dècades del segle xx, l'adaptació de mots científics foranis a l'idioma propi produí problemes als metges de l'època. Per aquest motiu, l'any 1930, en el curs del Sisè Congrès de Metges de Llengua Catalana, celebrat a Barcelona, nasqué la iniciativa de publicar un diccionari de medicina, el primer fascicle del qual fou presentat en el següent Congrès, celebrat a Ciutat de Mallorca el 1932. El 1936, coincidint amb el Novè Congrès, celebrat a Perpinyà, aparegué complet i rellogat. Redactat per un extens equip de biòlegs i lingüistes, arribà a bon terme gràcies a la generositat de Manuel Corachan i a la tenacitat i competència de Jaume Valero i Ribes.

L'aparició del *Diccionari* complet i rellogat coincidí amb l'inici de la guerra civil que durant tres anys impedí una vida normal, i a la vegada féu impossible la distribució de la majoria dels exemplars del *Diccionari*, que restaren dipositats en el soterrani del Casal del Metge, a Barcelona. Finida la guerra, el país patí la repressió cultural de tot allò que representava una

identitat pròpia, amb la prohibició absoluta de qualsevol manifestació, edició o distribució que fos en llengua catalana. Els exemplars del *Diccionari* continuaren en el mateix soterrani, exposats a les humitats i al natural envelliment dels conceptes científics. Al mateix temps, no es veia cap sortida a l'estudi i proposta, per a futures edicions, de neologismes o manlleus necessaris a conseqüència de les novetats biològiques i científiques en general.

El temps, el descuit i la repressió cultural malmeteren bona part dels volums. Tanmateix, un nombre considerable d'exemplars es distribuï individualment a metges sabedors del tresor amagat en els soterranis del Casal, i gràcies a un fidel i sensible administratiu. Evidentment, la distribució es féu ben secretament, amb els llibres ben embolicats en paper, que no fos possible endevinar el contingut dels paquets que sortien de l'edifici.

Durant la llarga nit de la dictadura, en la impossibilitat de refer l'envellit *Diccionari* Corachan, i de fer-ne una nova publicació, s'anaren succeint una sèrie d'actes que feien palesa la necessitat d'actualitzar els termes mèdics i d'introduir-hi els neologismes pertinents. Així, a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears, el desembre de 1971, durant la presidència del Professor Josep Laporte, s'organitzà una taula rodona sobre l'ús del català a la literatura mèdica, que fou motiu d'iniciar els treballs per a la confecció d'un *Vocabulari Mèdic*. L'estiu de 1973, a la Universitat Catalana d'Estiu, a Prada de Conflent, tingué lloc una taula rodona que versà sobre «El català, llenguatge d'expressió científica», a la qual posteriorment s'hi adheriren uns centenars de signatures de científics d'arreu dels països de parla catalana. Més endavant s'editaren uns fulls lexicogràfics multicopiats, que contenien neologismes, conseqüència de novetats científiques, i altres mots que presentaven diferents dificultats ortogràfiques; fulls que es repartien a mà entre un limitat nombre d'interessats. Malgrat els problemes de la repressió, l'Acadèmia preparà i aconseguí editar el *Vocabulari Mèdic* l'any 1974, en què hi hagué una presentació del professor Josep Laporte i un pòrtic del recordat Josep Alsina i Bofill, aleshores president de l'Acadèmia. Aquest *Vocabulari Mèdic* fou reeditat i ampliat en dues ocasions: els anys 1979 i 1989, gràcies als canvis socials i polítics que se succeïren a partir de la transició democràtica de casa nostra.

Sempre s'ha dit, però, que una llengua no és una peça de museu; no pot quedar estancada en un moment històric, sinó que és una realitat viva, que incorpora constantment recursos lingüístics nous que no s'han de fer ni contra l'estructura i el geni de la llengua, ni arraconant recursos de què disposa, ni tampoc al marge de l'autoritat corresponent. L'intercanvi de mots esdevé inel·ludible a causa del veïnatge d'altres àrees lingüístiques i de la introducció de noves tècniques biològiques i mèdiques de diagnòstic i de tractament. Per tant, la llengua ha d'ésser oberta als manlleus, però la incorporació d'aquests manlleus ha de sotmetre's a unes normes i a l'autoritat competent. És plenament justificable una incorporació quan aquell mot no es posseeix en la llengua pròpia, però no es pot admetre la introducció d'una paraula forana quan se'n posseeix una d'equivalent en l'idioma propi.

Tanmateix, els fulls lexicogràfics o un simple *Vocabulari* no eren suficients com a substituïts de l'envellit *Diccionari* Corachan. I l'any 1981, per encàrrec de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears, s'iniciaren els treballs per a la redacció d'un nou *Diccionari*. Durant la dècada de 1980, un nombrós grup de metges, farmacèutics i biòlegs, i un limitat consell de redacció encapçalat per Oriol Casassas, dugueren a terme un treball molt ampli, que omplí el buit existent en la nostra literatura mèdica des de l'edició de

l'antic *Diccionari de Medicina* de Manuel Corachan. Fou presentat el 1988 en el Tretzè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, a Andorra, i dos anys més tard se'n féu la presentació Oficial en el Saló de Sant Jordi d'aquest Palau de la Generalitat.

Sempre s'ha dit que un diccionari no és mai complet. Per més que s'intenti fer perfecte, o fins i tot encara que en el moment de la seva presentació no es trobi cap esmena a fer-hi, el pas del temps el fa incomplet. Han passat deu anys des que s'acabà la redacció de la primera edició del nostre *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, i igual que passà amb el Corachan, a més d'haver-se'n esgotat l'edició, ha quedat envellit en alguns conceptes, han aparegut nous fàrmacs, noves tècniques i neologismes per la gran rapidesa amb què avui dia es desenvolupen els nous descobriments científics. Tot això, i les noves normes ortogràfiques aprovades per l'Institut d'Estudis Catalans, ha obligat a revisar-ne la primera edició en la seva totalitat.

I és aquest el motiu que avui, en el si del Setzè Congrés de Metges i Biòlegs, ens reuneix per a la presentació de la segona edició del nostre *Diccionari*. Com en la primera, en aquesta segona edició els col·laboradors han estat molt nombrosos. Els seus noms els trobareu en els crèdits del *Diccionari*. Llegir-ne la llista seria llarg i reiteratiu, però us podem assegurar que hi han posat esforç, dedicació i treball, i ho han fet amb un gran sentit de col·laboració i d'estimació a l'Acadèmia, a la llengua i al país. La justícia, però, m'obliga a agrair especialment als companys coordinadors, l'Eduard Llauradó i Miret pel gran nombre d'hores que hi ha dedicat i pel seu bon criteri en un ampli camp d'especialitats, i l'amic Màrius Foz i Sala, pels seus consells i col·laboració constant. I tampoc podem oblidar les constants inquietuds de Ricard Guerrero i de Mercè Piqueras, com també el treball de secretaria desenvolupat per Betty Alsina i Keith, la correcció i consell lingüístic de Josep Torras i Rodergas, la intensa dedicació de Clara Ametller i Mercè Robert i últimament de Montserrat Torras, a més de l'ajut informàtic d'Assumpta Bachs, i sobretot l'estímul, la paciència i la cura de l'edició de Marc Sagristà i Artigas. I si hem citat l'esforç dels companys que han fet possible el seu contingut, tampoc no podem oblidar que l'edició s'ha pogut finançar gràcies a l'altruisme d'algunes entitats: els Departaments de Cultura i de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, els Col·legis de Metges i de Farmacèutics de Catalunya, la Fundació Enciclopèdia Catalana, la Fundació Airtel, i també la nostra Acadèmia, que a més d'una col·laboració econòmica considerable, hi ha posat tota la infraestructura administrativa.

Aquesta presentació no es pot acabar amb el parlament d'allò que és o que ha representat el nostre *Diccionari* convencional. Aquesta segona edició es presenta també en suport magnètic introduït a internet per a tots els interessats en la ciència mèdica i en la nostra parla. I és que, en moltes ocasions, el nostre país ha demostrat tenir imaginació i saber adaptar-se a les novetats i a les possibilitats tècniques que es van desenvolupant. En poques paraules, hem sabut ser pioners de diferents activitats i projectes. Als quatre anys d'editar-se'n la primera edició, es va completar amb l'edició d'un disc compacte el qual, a més de la consulta dels mots pel seu ordre alfabètic, permetia consultar-ne les definicions mitjançant d'hipertext, és a dir, cercant els mots a partir de les equivalències en anglès, alemany, castellà, francès o italià, del diccionari; cercar un determinat símptoma en diferents entrades, a fi de constatar les diferents malalties que eren portadores d'aquell símptoma, etc. Creiem que fou el primer CD-ROM del país i de l'estat, dedicat exclusivament a un diccionari de ciències mèdiques. I en aquesta segona edició del *Diccionari* s'ha fet un pas més enllà: tot ell és introduït a internet, que es podrà consultar a través del web de l'Acadèmia i del web

d'Enciclopèdia Catalana, que n'és l'entitat editora. Creiem, per tant, que per primera vegada un diccionari de medicina en un llengua romànica —i en català— es podrà consultar a través d'aquesta via d'informació.

No voldríem caure en un fals cofoïsme, però creiem que també és just recordar que foren membres de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears i de la Societat Catalana de Biologia, que proposaren aquesta possibilitat a la Fundació Enciclopèdia Catalana, que gentilmente ho ha portat a terme. Al'empresa editora i a les persones que hi treballen, agraïm l'esforç i la dedicació que hi han posat.

Aquí podria acabar la meua presentació, però vull dedicar uns minuts a la llengua en què s'ha escrit el *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, que és la que agermana les persones que participem en aquest Congrés. Creiem que la llengua és l'element més important dels constituents materials d'una nació; no sols com a element d'identitat o com a manera de ser i de viure, sinó també com a mitjà per a comunicar idees i sentiments. Si és la llengua la que teixeix l'esperit del poble o és el poble el qui determina l'esperit de la llengua és una qüestió que ha ocasionat llargs debats. Podem admetre, però, que els dos factors s'interrelacionen i s'influeixen mútuament; podríem dir que a un poble sense llengua li manca allò que el caracteritza com a poble. Mitjançant la llengua, ens comuniquem, i per ella som el que som: un determinat poble. En definitiva, és el mitjà per expressar-nos i l'eina que ens fa com som. I si és així, el fet de mantenir la llengua és una exigència de justícia i és un dels objectius prioritaris a tenir en compte i a preservar. August Pi i Sunyer, l'any 1930, en aquesta mateixa casa, i en el discurs inaugural del Sisè Congrés de Metges de Llengua Catalana digué: «.....no és possible anihilar un poble ni una cultura quan aquest poble en té plena consciència i aquesta cultura s'entronca alhora amb les profundes arrels de la terra i amb la cultura de tot arreu.» Els Congressos i els seus patrocinadors són ben conscients d'aquesta afirmació.

La supervivència d'una llengua exigeix una situació institucional i social que determinin la necessitat del seu coneixement en el seu territori; que sigui l'idioma de les institucions, dels mitjans de comunicació, de les organitzacions públiques i privades, etc. I que el seu coneixement sigui necessari vol dir que no es pugui viure amb normalitat en el territori sense saber-la. I una llengua no es pot considerar normalitzada si els que l'empren no la parlen ni l'escriuen correctament. Per a la normalització lingüística és necessària una lleialtat a la llengua, una voluntat de sentir que es pertany a una nació i a la seva llengua, com també cal tenir consciència de les normes i ésser-ne fidels. Les dificultats per a la normalització d'una llengua minoritària com el català són considerables, però no impossibles de superar. El deteriorament de la llengua fou lent, i també ho serà el seu redreçament, ja que tot canvi en profunditat opera amb lentitud. Hem d'ésser-ne conscients i no desanimar-nos per l'extensió de la tasca.

Acabo amb una cita del recordat Jaume Vicens Vives. Digué: «.....el primer ressort de la psicologia catalana no és la raó com els francesos, la metafísica com els alemanys, l'empirisme com els anglesos, la intel·ligència o la sagacitat com els italians; o la mística com els castellans. A Catalunya el mòbil primari és la voluntat d'ésser.»

I com que la llengua és viva, espero i desitjo que en un futur proper ens tornarem a trobar en la presentació d'una nova edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, conseqüència,

per una part, de l'avenç de les ciències i, per una altra, de la vitalitat de la nostra parla i del nostre país.

A continuació el conseller cedí la paraula a Marc Sagristà, d'Enciclopèdia Catalana, el qual comenta la incorporació a Internet del Diccionari Enciclopèdic de Medicina, la qual cosa en facilitarà l'accés des de qualsevol lloc, i explica com fer-ne la cerca de les entrades des del web de l'ACMCB i des del mateix web d'Enciclopèdia Catalana.

Després, el conseller cedí la paraula a Miquel Bruguera, president del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, que expressà la seva satisfacció per participar en la celebració d'un fet tan destacat com la presentació d'aquesta nova edició del *Diccionari*, senyal que la primera s'havia exhaurit. Digué que era un orgull per al Col·legi que representava haver contribuït a la realització d'una obra que era tan necessària per als professionals de la medicina. Abans de la publicació del DEM, els metges parlaven entre ells en català, però la seva comunicació escrita i les històries mèdiques les feien habitualment en castellà. El DEM ha fet possible el coneixement de la terminologia mèdica en la nostra llengua i, tot i la gran difusió que ha tingut la seva primera edició, expressà el seu desig que la segona edició n'obtingui encara més i arribi a una gran majoria dels professionals de les ciències de la vida i de la salut de les terres de parla catalana.

Tot seguit, el conseller donà la paraula a Màrius Foz, president del Setzè Congrés.

PARLAMENT DE MÀRIUS FOZ

Honorable Conseller de Sanitat i Seguretat Social, autoritats, congressistes, senyores, senyors, amics tots:

Ara fa dotze anys, en el marc del Tretzè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana celebrat a Andorra la Vella, vaig tenir l'honor, en la meva condició de president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears, de presidir l'acte de presentació de la primera edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. M'és grat, avui, recordar alguna de les paraules que vaig pronunciar en aquella ocasió. Així, deia: «Aquesta tasca només ha estat possible gràcies a l'entusiasme, la tenacitat i l'extraordinària competència dels seus autors. Cal citar entre ells Josep Alsina i Bofill, permanent exemple per a tots nosaltres de fidelitat al nostre país, a la seva llengua i a la seva cultura; Jaume Francí, infatigable en la seva tasca i eficacíssim enllaç amb el necessari món de la informàtica per a l'elaboració del *Diccionari*; Eduard Llauredó, eminent cirurgià, que seguint l'exemple dels grans mestres com Gimbernat, ha aportat la seva notabilíssima competència en els camps de la cirurgia i de l'anatomia; Joaquim Ramis i Coris, exemplar, com sempre, en la seva permanent disponibilitat en les tasques de servei al nostre país, i també, molt especialment, hem de citar el director del *Diccionari*, Oriol Casassas. La seva extraordinària competència en el tema de la llengua, la seva tenacitat, la seva dedicació, i el rigor científic emprat en tots i cada un dels aspectes del *Diccionari* constitueixen un autèntic aval de la qualitat final de la publicació.» I acabava el meu parlament amb aquestes paraules: «...cal destacar que aquest *Diccionari* no és només un diccionari mèdic en català, sinó un *Diccionari Enciclopèdic de Medi-*

cina que s'edita a Catalunya, i per tant en català, que aporta solucions científiques per a la llengua científico-mèdica, les quals donen a l'obra l'autèntica categoria d'un diccionari normatiu. Desitjo i confio que aquesta tan esperada publicació del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* representi per a tots nosaltres la possessió d'una eina diària de treball que serveixi per a la consecució d'una ràpida i plena normalització de la llengua catalana en l'àmbit de les ciències mèdiques.»

Ara, dotze anys després, es pot afirmar que aquest desig només s'ha complert parcialment. Encara ens queda molt camí a recórrer per obtenir la plena normalització de la nostra llengua en el camp de les ciències de la vida i de la salut. Estic segur que aquesta segona edició del *Diccionari*, renovat i posat al dia, ha de representar una eina indispensable per a tots nosaltres en aquest obligat i esperançat camí cap a la plena normalització de la llengua en el nostre àmbit professional.

Per a mi, és molt emotiu i gratificant que em pertoqui, aquest cop com a president del Setzè Congrés, pronunciar aquestes paraules en l'acte de presentació de la segona edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. Cal precisar que la celebració d'aquest acte en el marc d'un dels nostres Congressos de Metges i Biòlegs no depèn, tan sols, d'una afortunada coincidència cronològica, sino sobretot de la llarga i fecunda trajectòria de fidelitat d'aquests congressos a la llengua i a la cultura comunes.

No em pertoca a mi, després de les exposicions dels qui m'han precedit en l'ús de la paraula, comentar aspectes relatius al contingut del *Diccionari* o a la difícil, complexa i prolongada etapa de la seva elaboració. L'amic Joaquim Ramis ha destacat en el seu parlament alguna de les aportacions personals que han fet possible l'elaboració d'aquesta segona edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. Jo en vull destacar, però, una altra que ha estat absolutament fonamental. A causa de l'atzar de l'ordenació alfabètica de l'inicial del primer cognom, Joaquim Ramis figura en tercer lloc entre els qui constem com a coordinadors d'aquesta segona edició. Puc assegurar-vos, en canvi, que ell sempre ha estat en primer lloc quant a la seva dedicació, tenacitat, competència i disponibilitat. Desitjo revelar, aquí, una recent anècdota, petita quant a la seva materialitat, però important pel que fa referència al repte i continuïtat del *Diccionari*. Abans d'iniciar una de les últimes reunions del Comitè Organitzador del Setzè Congrés vaig trobar l'amic Ramis assegut escrivint unes notes. Vaig pensar que estava fent alguna anotació relativa al Congrés... Doncs no; em digué: «estic recollint alguns suggeriments i anotant algunes omissions que caldrà tenir en compte per a la tercera edició del *Diccionari*». Admirable actitud i tenacitat, que jo exposo públicament com a exemple per a tots. La confecció i actualització d'un diccionari no pot aturar-se mai, i menys si és de terminologia científica. El futur del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* depèn de tots nosaltres, d'una gran perseverància i il·lusió col·lectives, i també del suport d'un necessari canvi generacional.

Desitjo agrair el gran esforç de tots i cadascun dels col·laboradors en les tasques de la confecció d'aquesta segona edició del *Diccionari*. I també em plau manifestar el meu agraïment a les institucions que han facilitat el mecenatge per a dur a terme aquesta empresa. Molt especialment desitjo agrair al Conseller de Sanitat i Seguretat Social, Eduard Rius, el seu suport al Setzè Congrés i a la segona edició del *Diccionari*, i la seva gentilesa en donar tota mena de facilitats per acollir aquest acte de presentació en el Palau de la Generalitat de Catalunya.

Moltes gràcies.

Finalment, el conseller de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, procedir a la cloenada del acte amb les següents paraules:

PARLAMENT DE L'HONORABLE SR. EDUARD RIUS

Senyores, senyors. Bona nit. És per a mi un gran honor, com a conseller de Sanitat i Seguretat Social del Govern de Catalunya, haver acollit en aquesta casa les autoritats presents, els representants d'Enciclopèdia Catalana i totes i tots els professionals que estan reunits aquests dies a Barcelona per a celebrar-hi el Setzè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana.

No cal dir que, per al Departament de Sanitat i Seguretat Social i per al Govern de la Generalitat, és molt important que Barcelona, una ciutat de gran tradició històrica i oberta a la modernitat, i Catalunya, un país amb un gran esperit emprenedor i dinàmic i amb una gran tradició sanitària, siguin la seu d'aquest important Congrés. Avui, en el marc d'aquest Congrés, he tingut també la satisfacció de presentar la segona edició del *Diccionari enciclopèdic de medicina*. I hem tingut el goig de fer-ho en un espai de llarga i profunda tradició catalana, un espai tan solemne i emblemàtic com és el Palau de la Generalitat, seu del Govern de Catalunya. Aquest edifici, amb més de 500 anys d'història, s'ha anat construint, a l'igual que la nostra identitat, al llarg de molts anys, i la seva evolució arquitectònica sintetitza la pròpia història de Catalunya i del seu poble. Una història aquesta, comuna a la de tots els pobles de parla catalana, fil conductor i aglutinador d'aquest Congrés. Una història que és el fruit de l'esforç de la societat civil, i el resultat del treball de molts homes i moltes dones que han lluitat per al ple reconeixement dels drets i les llibertats dels països catalans.

Catalunya gaudeix actualment d'un model propi de societat, oberta i integradora, i ha desenvolupat, i té per a desenvolupar, unes potencialitats que la diferencien i la fan única: el seu model sanitari, la seva economia i la seva cultura són una bona mostra d'aquesta iniciativa i de l'esperit emprenedor dels seus ciutadans i ciutadanes, un esperit que no coneix el defalliment, que és incansable, dinàmic, flexible i permeable a tot allò que l'evolució i el progrés poden oferir de positiu.

Catalunya, doncs, durant la seva història ha estat responenent a tots els reptes polítics i socials que li han sorgit. Reptes positius i negatius que han estat els revulsius que l'han fet créixer i progressar. I en aquest sentit ha estat especialment important la recuperació paulatina de la nostra cultura, de les nostres tradicions, de la nostra llengua, elements clau que ens permeten seguir mantenint els nostres referents ancestrals, i la nostra identitat comuna. És evident que la institució que avui ens ha fet aplegar aquí, Enciclopèdia Catalana, és l'exemple d'una llarga i dilatada trajectòria per al manteniment de la nostra identitat i la nostra cultura. La seva activitat, orientada a difondre entre la població bens culturals en català, ha fet possible crear i estimular l'estima i l'interès individual i col·lectiu envers la nostra llengua. Des d'aquí, doncs, agraeixo profundament la gran tasca que Enciclopèdia Catalana ha desenvolupat durant tots aquests anys al servei de la nostra llengua, i al servei de Catalunya (i, si em permeten, els encoratjo que segueixin la tasca endegada fa molts anys, mantenint els principis orientadors que la caracteritzen). És evident que avui podem afirmar que, sense haver-se arribat a la plena normalització, una evolució com la que s'ha produït amb la llengua també s'ha donat en altres àmbits com el cultural, el polític, l'econòmic, el social

o el sanitari. En l'àmbit de l'atenció sanitària, l'evolució i la progressió tècnica i científica ha estat molt significativa. En aquest camp i en les darreres dècades, alguns descobriments terapèutics i assistencials han estat extraordinaris i impensables no fa molt de temps, com són la possibilitat de conèixer el mapa genètic de l'ésser humà, i de poder guarir mitjançant la genètica malalties fins i tot abans de la seva manifestació. Són avenços que s'han traduït en un augment de l'esperança de vida de la població, i en una millora de la seva qualitat de vida.

Hi ha, però, alguns factors que han incidit de manera especialment important en el terreny sanitari: són les transformacions que s'han donat, i que s'estan donant, en l'àmbit de les tecnologies relacionades amb el tractament i la difusió de la informació. A Catalunya, gràcies a l'esforç de tots els agents del sector sanitari, s'ha incentivat (i potenciat) la incorporació d'aquestes noves tecnologies de la informació i de la comunicació en l'àmbit sanitari. Una incorporació vital per al desenvolupament del propi sistema, per a la millora de la formació dels professionals sanitaris, per a la millora d'aspectes com ara la capacitat de gestió dels nostres recursos o el nivell tecnològic. En definitiva, per a la millora de la qualitat i de l'efectivitat de les prestacions que diàriament oferim als nostres ciutadans i ciutadanes.

Sens dubte, aquesta aposta per les noves tecnologies és un fet compartit amb la institució que avui ha presentat la segona edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, Enciclopèdia Catalana. El fet que aquesta segona edició disposi de suport informàtic a través d'Internet és, sense cap mena de dubte, un aspecte cabdal no només per a la pròpia difusió de l'obra, sinó també per les grans expectatives que això suposa. La possibilitat d'accedir, de forma ràpida, a la informació desitjada durant les vint-i-quatre hores del dia fa, entre d'altres aspectes, que avui dia Internet sigui un mitjà necessari i útil per aconseguir la màxima difusió de qualsevol tipus de contingut i que esdevingui (per la seva especial configuració) un marc inigualable per aconseguir un flux informatiu constant.

És evident, doncs, que la decisió d'Enciclopèdia Catalana de posar en xarxa aquesta segona edició del *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* ha estat molt positiva. Crec que una vegada més Enciclopèdia Catalana ha respost, com ho ha fet sempre al llarg de la seva trajectòria, als nous reptes i a les noves necessitats de la societat catalana contemporània. I ho ha fet, com sempre, des de la voluntat de servei al país que sempre ha caracteritzat la seva actuació. Gràcies doncs, Enciclopèdia Catalana, per tota aquesta dedicació i tot aquest esforç.

Vull expressar el meu agraïment també a totes les persones i institucions que han fet possible la segona edició d'aquest *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, als autors, als editors, a les institucions acadèmiques: gràcies per la seva col·laboració, gràcies per haver contribuït una vegada més que aquesta Obra esdevingui un element cabdal en el procés de recuperació plena de la llengua catalana i de reconstrucció nacional en què tots estem compromesos.

Moltes gràcies. Bona nit.

A continuació, tingué lloc una recepció oferta als congressistes per la Generalitat de Catalunya, durant la qual s'ofereí un sopar fred.

SESSIÓ PLENÀRIA ADMINISTRATIVA

